

امام خمینی (س) و مفاهیم اخلاقی

(۲۴)

سرمایه عمر

طیبه مظهری

سرشناسه: مظهری، طیه

عنوان ونام پدیدآور: سرمایه عمر / طیه مظهری.

مشخصات نشر: تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۷۸ ص.

فروست: امام خمینی(س) و مفاهیم اخلاقی: ۲۴.

شابک: 8 - 190 - 212 - 964 - 978 ISBN:

وضعیت فهرست نویسی: قیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۷۵ - ۷۸؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸. —

نظریه درباره فرصت / فرصت — جنبه های مذهبی — اسلام.

نکته افزوده: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج.

رده بندی کنگره: ۴ س ۳۶ ف / ۵ / ۱۵۷۴ DSR

رده بندی دیوبی: ۹۵۵ / ۰۸۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۶۵۹۵۱

کد / م ۲۷۳۲

مؤسسه چاپ و نشر عروج

سرمایه عمر

نویسنده: طیه مظهری

ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س))

چاپ اول: ۱۳۹۰

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۴۰۰ تومان

• خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و قزوین، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۲۰۲۸۷۲ - دورنگار: ۶۶۲۰۰۹۱۵

• خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

• مراکز پخش: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای زاهدی، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

• حرم مطهر حضرت امام خمینی(س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸۰۶

• کلیه نمایندگیهای فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

فهرست مطالب

مقدمه.....	۹
مقدمه مؤلف.....	۱۱
ارزش و اهمیت عمر و فرصت.....	۱۳
۱. وقت شناسی و قدردانی از وقت.....	۱۳
الف - معنی وقت شناسی و قدردانی از وقت.....	۱۴
ب - ارزش وقت از دیدگاه قرآن.....	۱۵
ج - اهمیت وقت در گفتار پیامبر ﷺ و ائمه علیهم السلام.....	۱۷
د - فرازهایی از وقت شناسی امامان شیعه علیهم السلام و دانشمندان.....	۲۰
۲. ویژگیهای فرصت و عمر.....	۲۳
الف : زودگذر بودن عمر و فرصت.....	۲۳
ب - برگشت ناپذیری عمر و فرصت.....	۲۵
انواع فرصت ها.....	۲۷
ارزش فرصت در زندگی.....	۲۷
بهترین کاری که به غنیمت شمردن وقت کمک می کند.....	۳۱
کلام پایانی.....	۳۳

- فرصت جوانی..... ۳۵
- اول: این که خودسازی در جوانی راحت تر و آسان تر است ۳۷
- دوم: این که در جوانی آموزش آسان تر و بهتر صورت می گیرد ۳۸
- سوم: این که در جوانی، پرورش معنویات بهتر صورت می گیرد ۳۹
- چهارم: برتری و ارزش عبادت جوان ۳۹
- پنجم: برکات عبادت در جوانی ۴۰
- ششم: افتخار خداوند به عبادت جوان ۴۰
- هفتم: لذت عبادت در جوانی ۴۱
- کلام پایانی و پیام اخلاقی این بخش ۴۱
- فرصت تحصیل و آموختن ۴۲
- عوامل خورنده زمان (آفات عمر و فرصت) ۴۷
- الف - کسالت و تبلی ۴۷
- راهکار ۴۹
- ب - غفلت و عدم آگاهی ۵۰
- پ - کار امروز به فردا نهادن ۵۲
- ت - سخن بیهوده و پر حرفی ۵۳
- راهکار ۵۵
- ث - بی هدفی، بی برنامه گی، لهو و بیهودگی ۵۵
- ج - تجمل گرایی ۵۷
- چ - ضعف در نه گفتن و مسئولیت پذیری بیش از حد ۵۸
- راهکارها ۵۹

- ح - استفاده نادرست از وسایل ارتباط جمعی ۶۰
- راهکارها ۶۱
- عواملی که سبب برکت و بی برکتی در عمر می شوند ۶۵
- الف - عوامل برکت در عمر ۶۵
- برکت چگونه به وجود می آید؟ ۶۶
- ب - عواملی که باعث بی برکتی می شود ۷۲
- کتاب نامه ۷۵

مقدمه

حجاب‌های چندی، نسل جوان را از شناخت اندیشه‌های جامع و منظومه فکری و گستره شخصیت امام خمینی (س) باز می‌دارد. یکی از این پرده‌ها، حجاب معاصرت یا هم روزگاری است. این نکته موجب شده است تا دقیقاً گستره و نفوذ اندیشه و آرای امام آن‌گونه که باید، شناخته نشود. غلبه بر این مانع غالباً تنها از طریق گذر ایام حاصل می‌گردد.

دومین حجاب نقش قدرتمند سیاسی امام است. چهره مسلط امام در عرصه سیاست چند دهه اخیر کشورمان، هر چند برکت‌زا و ارجمند بوده، اما مانع از آشکار شدن دیگر ابعاد ایشان گشته است. در نتیجه بُعد سیاسی ایشان بر دیگر ابعاد و به ویژه بعد اخلاقی و عرفانی ایشان غلبه داشته و کسانی که ایشان را می‌شناسند بیش‌تر از رهگذر سیاست است.

سومین حجاب، پیشینه علمی ایشان و واژگان خاصی است که برای بیان اندیشه‌های خود برمی‌گزیدند. ایشان به دلیل بهره‌مندی گسترده از دانش‌های مختلف اسلامی چون فقه، اصول، تفسیر، کلام، عرفان و فلسفه، دارای واژگانی گسترده بودند. نگاهی به آثاری چون شرح چهل حدیث یا شرح حدیث جنود عقل و جهل این نکته را آشکارتر می‌سازد. این گستره واژگانی گرچه بیانگر عمق اندیشه‌های امام است، اما فهم آرای ایشان را برای کسانی که از چنین زمینه‌ای برخوردار نیستند، دشوار می‌نماید.

مجموعه "امام خمینی (س) و مفاهیم اخلاقی" کوششی است برای

فرارفتن از پاره‌ای از این حجاب‌ها و آشنا ساختن نسل جوان با یکی از ابعاد اساسی امام؛ یعنی بعد اخلاقی. نویسندگان این مجموعه کوشیده‌اند تا مفاهیم کلیدی اندیشه اخلاقی امام را به گونه‌ای منظومه‌وار توضیح دهند و زمینه را برای درک کامل‌تری از آرای اخلاقی امام فراهم آورند. مفروض نویسندگان این مجموعه آن بوده است که نقطه عزیمت امام، اخلاقی بوده و حتی نگاه ایشان به سیاست از این منظر بوده است، لذا بدو آوردن چنین مجموعه‌ای برای فهم اندیشه مرکزی ایشان لازم است. در ارائه این مجموعه جنبه‌های زیر مورد توجه خاص نویسندگان بوده است:

۱. رعایت نثر معیار و توجه به اصول درست نویسی؛
۲. رعایت جنبه برانگیزندگی در نوشته، چرا که هدف اخلاق، برانگیختن انسان و تشویق او به تغییر خویش است، و در عین حال پابندی به جنبه استدلالی بحث؛
۳. بهره‌مندی از میراث ادبی و اخلاقی گذشته و پیوند آرای امام بدان؛
۴. کوشش جهت ارائه نگاهی تازه و کارگشا به مباحث اخلاقی؛
۵. فراهم آوردن زمینه برای پیش بردن چنین مباحثی با تأکید بر نیازهای جامعه.

با توجه به این نکات، سلسله مباحث "امام خمینی (س) و مفاهیم اخلاقی" فراهم آمد، لیکن به دلیل تازگی ممکن است پرسش‌هایی را برانگیزاند که از آن استقبال می‌کنیم و همچون امام بر این باوریم که انتقاد و حتی تخطئه در نهایت، به سود انسان است.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) - دفتر قم

مقدمه مؤلف

یا نعم الحسیب ویا أسرع الحاسبین

گذشت زمان و سپری شدن روز و شب و کاهش پیوسته از عمرها و فرصت‌ها، در عین حال که از روشن‌ترین واقعیات است، مورد بیش‌ترین غفلت قرار گرفته است و خسارت‌های بسیاری از این رهگذر و با از بین رفتن سرمایه عمر، نصیب انسان‌ها گردیده است.

«اغتنام فرصت» از توصیه‌های مهم فرزندان، به پویندگان راه کمال و خودسازی بوده و هست، که در آثار ادبی و دینی بسیاری بدان اشاره شده، از جمله پروین اعتصامی می‌گوید:

گهر وقت بدین خیرگی از دست مده

آخر این دُر گرانمایه بهایی دارد^۱

همه انسان‌های موفق نیز، کامیابی و پیشرفت خود را مدیون قدرشناسی و بهره‌گیری از فرصت‌های ناب زندگی و لحظه‌های زودگذر عمر خویش می‌دانند و بهره‌مندی از «سرمایه عمر» را تنها در سایه توجه

۱. دیوان اشعار پروین اعتصامی.

به زودگذر بودن عمر و عدم بازگشت دوباره فرصت‌های از دست رفته می‌دانند. برای حسابگران دقیق و هوشیار، ساعت و روز و هفته و ماه و سال معنا و مفهوم و ارزش بسیار بالایی دارد. از این رو، در جدول محاسبات خود، ارزش و جایگاه مهمی برای «فرصت‌ها» می‌گشایند، تا این سرمایه را به سود تبدیل کنند و از خسران دیدگان نباشند.

برای این که ما نیز با ارزش عمر و فرصت بیشتر آشنا شده و این سرمایه گرانبها را ارزان از دست ندهیم، نوشتار حاضر با توجه به برنامه نظری و عملی در آیات و روایات، و نیز با نگاهی به زندگی برخی بزرگان و به ویژه زندگی ارزشمند امام خمینی علیه السلام فراهم شده و تقدیم نسل آینده‌ساز جامعه می‌گردد، باشد که مورد استفاده قرار گیرد.